

นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิไล ปรีกษากร^{1*} และ นพดล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ศึกษาวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครูวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบ ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน รวมสถานศึกษาละ 3 คนจากทั้งหมด 100 สถานศึกษา แบ่งเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 50 สถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 50 สถานศึกษา รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ฐานนิยม และ Kendall Coefficient of Concordance ผลการวิจัยพบว่า 1) วัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทั้งหมด 50 นวัตกรรม และ 2) วัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีทั้งหมด 12 นวัตกรรม ได้แก่ (1) วัตกรรมการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (2) วัตกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม (3) วัตกรรมการบริหารแบบการสอนงาน (4) วัตกรรมการสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล (5) วัตกรรมการบริหารตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา (6) วัตกรรมการบริหารแบบผสมผสาน (7) วัตกรรมการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร (8) วัตกรรมการบริหารโดยใช้ภาคีเครือข่าย (9) วัตกรรมการบริหารแบบทีมงาน (10) วัตกรรมการบริหารตามแนว Tip Co (11) วัตกรรมการบริหารแบบพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (12) วัตกรรมการบริหารแบบศูนย์การเรียนรู้ คอมพิวเตอร์

คำสำคัญ: วัตกรรมการบริหารงานวิชาการ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 08-9254-1915 อีเมล: wilaikaew52@gmail.com

The Academic Affairs Administration Innovations of Basic Education School Administrator

Wilai Pruksakorn^{1*} and Nopadon Chenaksara²

Abstract

This research has an objectives of 1) academic administration innovation of basic education school administrator and 2) appropriate academic administration innovations of basic education school administrator. The samples were 1 school administrator, 1 deputy of school administrator or academic teacher, and 1 teacher in charge of any subject department from each school, with the total of 100 school which were from 50 schools under the Secondary Education Office Service Area and 50 schools under the Primary Education Office Service Area. There were total 300 respondents consisting. The instrument used for data collection was an opinionnaire form. The statistics used for data analysis were descriptive statistics namely frequency, percentage, and mode as well and Kendall Coefficient of Concordance. The findings of this research revealed as follows: 1) The 50 academic affairs administration innovations of basic education school administrator were found and 2) The 12 academic affairs administration innovations covering in 17 areas of basic education school administrator were found appropriately with school attribute namely; (1) School- Based Management, (2) Participative Management, (3) Coaching, (4) Individual Teaching, (5) Innovative Management Based on Quality Assurance, (6) Mixed Management, (7) Information Communication Technology : ICT, (8) Associate Network Management, (9) Team Work Management, (10) TipCo Management : Teamwork, Integration, Participation, Continuous Improvement, (11) Distance Learning Information Technology : DLIT, and (12) Office Station Unit Management.

Keywords: Academic Administration Innovation, School Administrator

¹ Doctoral Student of the Doctoral of Philosophy in Educational Administration of Educational Administration Graduate School Silpakorn University

² Associate Professor, Doctoral of Philosophy in Educational Administration of Educational Administration Graduate School Silpakorn University

* Corresponding Author Tel. 08-524-1915 e-mail: wilaikaew52@gmail.com

1. บทนำ

จากกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นสังคมที่ต้องอาศัยความรู้ (Knowledge Based Society) ซึ่งมีผลให้การบริหารการศึกษาไทยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการแข่งขัน ต้องเรียนรู้และปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพคน การพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ต้องเริ่มต้นด้วยการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนของคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้คนรู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้าง สรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความปลอดภัยของร่างกาย จิตใจ ไม่ตกอยู่ในสภาพเสี่ยงสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล และสังคมไทยเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 [1] ซึ่งกำหนดหลักการจัดการเรียนรู้ไว้ในมาตราที่ 8 ว่าด้วยการจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ศึกษาทั้งด้าน (1) วิชาการ (2) งบประมาณ (3) การบริหาร งานบุคคลและ (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรงจากหลักการดังกล่าว ทำให้สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสำเร็จผู้บริหารสถานศึกษาต้องถือเอางานวิชาการมาเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของสถานศึกษา คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 [2] ซึ่งมีการกำหนดขอบ ข่ายงานวิชาการไว้ 17 ข้อดังนี้ (1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความสำคัญเห็นการพัฒนาสาระหลัก สูตรท้องถิ่น (2) การวางแผน

งานด้านวิชาการ (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (6) การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (9) การนิเทศการศึกษา (10) การแนะแนว (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น (14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบ ครว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษาประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา (16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ (17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา งานวิชาการ จึงเป็นบทพิสูจน์ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษา โดยวัดจากคุณภาพของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาผ่านการประเมิน จากทุกหน่วยงานด้านการศึกษาตนเองด้วยความสำคัญในการจัดการศึกษาและต้องผ่านเกณฑ์การประเมินจากองค์กรภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์กำหนด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การบริหารสถาน ศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลตามหลักการจัดการศึกษาและทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) [3] เตรียมความพร้อมและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 คือ มีทักษะ มีความถนัด มีความชำนาญ ในด้านที่ตนเองสนใจ และพร้อมที่จะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศในระดับที่สูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 เพื่อศึกษานวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ข้อคำถามของการวิจัย

3.1 นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีนวัตกรรมใดบ้าง

3.2 นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีลักษณะอย่างไร

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครูวิชาการ จำนวน 1 คน และครูผู้รับผิดชอบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 1 คน รวมสถานศึกษาละ 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 300 คน เป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 50 สถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 50 สถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 100 สถานศึกษา

5. ขั้นตอนการวิจัย

5.1 ศึกษา/วิเคราะห์ วรรณกรรม แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในประเทศและต่างประเทศ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ (Content analysis) ผลที่ได้ คือ นวัตกรรมการบริหาร งานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยนำองค์ความรู้ที่ได้จากวิเคราะห์มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องที่ เรียกว่า IOC (Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้มาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนและได้ค่า IOC อยู่ที่ 1.00

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเครื่องมือ คือ แบบสอบถามความคิดเห็น ไปเก็บข้อมูลกับสถานศึกษาทั้งหมด 100 สถานศึกษา และผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 300 คน

5.4 การรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หา นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าความถี่

(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่านิยมพื้นฐาน (Mode) [4] และ Kendall Coefficient of Concordance และ สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะจากนั้นจัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 ศึกษา/วิเคราะห์ นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามตารางที่ 1 ดังนี้ ตารางที่ 1 ผลการศึกษา นวัตกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ที่	รายชื่อนวัตกรรม	จำนวน คน	คิดเป็น ร้อยละ
1	นวัตกรรมการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	163	92.12
2	นวัตกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วม	129	78.18
3	นวัตกรรมการบริหารแบบอิสระ	101	61.21
4	นวัตกรรมการบริหารแบบสอนงาน	159	96.36
5	นวัตกรรมการบริหารแบบมีที่เลี้ยง	108	65.45
6	นวัตกรรมการบริหารแบบยึดพื้นที่เป็นที่ตั้ง	142	86.06
7	นวัตกรรมการบริหารแบบโครงการ	141	85.45
8	นวัตกรรมการบริหารแบบเครือข่ายครู	119	72.12
9	นวัตกรรมการบริหารแบบวงจรเตมิ่ง	125	75.75
10	นวัตกรรมการบริหารแบบโรงเรียนวิถีพุทธ	133	80.60
11	นวัตกรรมการบริหารแบบคณะชั้นเรียน	120	72.72
12	นวัตกรรมการบริหารแบบแผนภูมิการปฏิบัติงาน	91	55.15
13	นวัตกรรมการบริหารแบบไม่มีชั้น	114	69.09
14	นวัตกรรมการบริหารแบบเปิด	85	95.50
15	นวัตกรรมการบริหารแบบการจัดการเรียน การสอน ในชุมชน	40	24.24
16	นวัตกรรมการบริหารแบบสถาน ศึกษาพอเพียง	118	71.51
17	นวัตกรรมการบริหารแบบการเรียนรู้ทาง อิเล็กทรอนิกส์	53	32.12
18	นวัตกรรมการบริหารแบบภูมิปัญญาช่วยสอน	50	30.30
19	นวัตกรรมการบริหารตามแนวคิดของ แมสซีและดักลาส	116	70.30
20	นวัตกรรมการบริหารแบบเครือข่าย ความร่วมมือของกลุ่มโรงเรียน	109	66.06
21	นวัตกรรมการบริหารแบบบูรณาการช่วงชั้น	79	47.87
22	นวัตกรรมการบริหารแบบบูรณาการหลักสูตร	47	28.48
23	นวัตกรรมการบริหารแบบประดมทรัพยากร ทุกภาค	45	27.27
24	นวัตกรรมการบริหารแบบการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม	103	62.42
25	นวัตกรรมการบริหารตามแบบหลักสูตรภูมิภาค	68	41.21

ตารางที่ 1 ผลการศึกษานวัตกรรมกรรมการบริหารงาน
 วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (ต่อ)

ที่	รายชื่อนวัตกรรม	จำนวน คน	คิดเป็น ร้อยละ
26	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบโปรแกรม	40	24.24
27	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ	101	61.21
28	นวัตกรรมกรรมการบริหารการสอนเป็นคณะ	43	26.06
29	นวัตกรรมกรรมการบริหารการสอนโดยใช้ชุดการสอนจุลบท	99	60
30	การสอนนักเรียนเป็นรายบุคคล	43	26.06
31	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบบทเรียนโปรแกรมแบบเส้นตรง	146	88.48
32	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบระบบสำนักงานอัตโนมัติ	55	33.33
33	นวัตกรรมกรรมการบริหารตามแบบ CIPP	39	23.63
34	นวัตกรรมกรรมการบริหารด้วยการวางแผนกลยุทธ์	122	73.39
35	นวัตกรรมกรรมการบริหารครูที่ศิษย์น้อง	113	68.48
36	นวัตกรรมกรรมการบริหารตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา	94	56.96
37	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบผสมผสาน	152	92.12
38	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบเรียนรวมบางชั้นเรียน	157	95.15
39	นวัตกรรมกรรมการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	110	66.66
40	นวัตกรรมกรรมการบริหารตามหลักการเรียนรู้ผ่านระบบการฝึกอบรมออนไลน์	148	89.96
41	นวัตกรรมกรรมการบริหารด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	98	93.39
42	นวัตกรรมกรรมการโดยใช้ภาคีเครือข่าย	150	90.90
43	การใช้โครงสร้างซีท	56	33.93
44	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบเครือข่าย "กัลยาณมิตรเรียนรวม"	107	64.84
45	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบเรียนรวม	106	64.24
46	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบทีมงาน	130	78.78
47	นวัตกรรมกรรมการบริหารโดยใช้โปรแกรมระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา	104	63.03
48	นวัตกรรมกรรมการบริหารตามแนว TipCo	160	96.96
49	นวัตกรรมกรรมการบริหารแบบพัฒนาคุณภาพศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยี	156	94.54
50	นวัตกรรมกรรมการบริหารศูนย์การเรียนรู้	125	75.75

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ เอกสาร งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่ามีนวัตกรรม 50 นวัตกรรมที่ใช้ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

6.2 ศึกษาวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผลการศึกษาตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษานวัตกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	งาน วิชาการ ด้าน	นวัตกรรม ที่เลือก	ผอ./รองผอ./ครู		อันดับ ที่เลือก
			จำนวน ที่ (คน)	ร้อยละ	
1	1,2,4,12	1	203	69.05	1
2	15	48	199	67.69	2
3	9,10	4	188	63.95	3
4	4	37	183	62.24	4
5	5	49	169	57.48	5
6	7,11	36	167	55.78	6
7	16	42	163	55.44	7
8	17	39	161	54.76	8
9	3	30	148	50.34	9
10	14	46	145	49.32	10
11	6,13	2	140	47.62	11
12	8	50	130	44.22	12

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้บริหารเลือกนวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการทั้งหมด 12 นวัตกรรมตามความเหมาะสม ผู้วิจัยขอเสนอ 3 อันดับแรก และอันดับที่ถูกเลือกใช้ ดังนี้

6.2.1 อันดับที่ 1 เลือกนวัตกรรมที่ 1 คือนวัตกรรมการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 69.05 ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น, ด้านการวางแผนงานวิชาการ, ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและด้านที่ 12 การส่งเสริมชุมชนให้มีเข้มแข็งทางวิชาการ

6.2.2 อันดับที่ 2 เลือกนวัตกรรมที่ 48 คือนวัตกรรมกรรมการบริหารงานตามแนว Tipco จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 67.69 ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

6.2.3 อันดับที่ 3 เลือกนวัตกรรมที่ 4 คือนวัตกรรมกรรมการบริหารแบบการสอนงาน จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 63.95 ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการแนะแนว

6.2.4 ผลการจัดอันดับ นวัตกรรมที่ที่เลือกใช้น้อยที่ คือ นวัตกรรมที่ 8 นวัตกรรมการบริหารแบบศูนย์การเรียนรู้คอมพิวเตอร์ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 44.22 ถูกนำไปใช้ใน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยใช้ สถิติ Kendall Coefficient of Concordance เพื่อยืนยันวัตถุประสงค์ ของการวิจัย ในข้อที่ 2 อีกทางหนึ่งด้วยดังนี้

6.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรม การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรพื้นฐาน ตามตารางที่ 3 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรอายุของผู้บริหาร

นวัตกรรม	Kendall's tau-c	Approx Sig	ระดับสัมพันธ์	ทิศทางสัมพันธ์
1	.944	.000	สูง	ตรง
2	.500	.034	กลาง	ตรง
4	.944	.000	สูง	ตรง
30	.984	.000	สูง	ตรง
36	.984*	.000	สูง	ตรง
37	.984	.000	สูง	ตรง
39	.936	.000	สูง	ตรง
42	.944	.000	สูง	ตรง
46	.984	.000	สูง	ตรง
48	.787	.000	สูง	ตรง
49	.510	.030	กลาง	ตรง
50	.699	.000	กลาง	ตรง

จากตารางที่ 3 พบว่า นวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสมตามขอบข่ายงานวิชาการนั้น มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ถึงระดับสูง ในทิศทางปฏิภาคตรง ซึ่งหมายถึง อายุของผู้บริหารสถานศึกษามีไม่ผลต่อการเลือกนวัตกรรม ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรระดับการศึกษาของผู้บริหาร

นวัตกรรม	Kendall's tau-c	Approx Sig	ระดับสัมพันธ์	ทิศทางสัมพันธ์
1	-.583	.000	กลาง	กลับ
2	-.583	.000	กลาง	กลับ
4	-.583	.000	กลาง	กลับ
30	-.583	.000	กลาง	กลับ
36	-.583	.000	กลาง	กลับ
37	-.583	.000	กลาง	กลับ
39	-.583	.000	กลาง	กลับ
42	-.583	.000	กลาง	กลับ
46	-.583	.000	กลาง	กลับ
48	-.583	.000	กลาง	กลับ
49	-.583	.000	กลาง	กลับ
50	-.583	.000	กลาง	กลับ

จากตารางที่ 4 พบว่า นวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสมตามขอบข่ายงานวิชาการนั้นมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางปฏิภาคกลับ ซึ่งหมายถึงระดับการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อการเลือกนวัตกรรม ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรม การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรวิทยฐานะของผู้บริหาร

นวัตกรรม	Kendall's tau-c	Approx Sig	ระดับสัมพันธ์	ทิศทางสัมพันธ์
1	-.583	.000	กลาง	กลับ
2	-.583	.000	กลาง	กลับ
4	-.583	.000	กลาง	กลับ
30	-.583	.000	กลาง	กลับ
36	-.583	.000	กลาง	กลับ
37	-.583	.000	กลาง	กลับ
39	-.583	.000	กลาง	กลับ
42	-.444*	.273	ต่ำ	กลับ
46	-.583	.000	กลาง	กลับ
48	-.583	.000	กลาง	กลับ
49	-.583	.000	กลาง	กลับ
50	-.583	.000	กลาง	กลับ

จากตารางที่ 5 พบว่า นวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสมตามขอบข่ายงานวิชาการนั้นมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ในทิศทางปฏิภาคตรง ซึ่งหมายถึง วิทยฐานะของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อการเลือกนวัตกรรม ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมีผลอย่างมากในการเลือกนวัตกรรมที่ 42 เพราะความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับตัวแปรประสบการณ์ในตำแหน่งบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

นวัตกรรม	Kendall's tau-c	Approx Sig	ระดับสัมพันธ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1	.936*	.000	สูง	ตรง
2	.936	.000	สูง	ตรง
4	.987	.000	สูง	ตรง
30	.987	.000	สูง	ตรง
36	.987*	.000	สูง	ตรง
37	.944	.000	สูง	ตรง
39	.936	.000	สูง	ตรง
42	.936	.000	สูง	ตรง
46	.984	.000	สูง	ตรง
48	.936	.000	สูง	ตรง
49	.984	.000	สูง	ตรง
50	.936	.000	สูง	ตรง

จากตารางที่ 6 พบว่า นวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกตามความเหมาะสมตามขอบข่ายงานวิชาการนั้นมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ในทิศทางปฏิภาคตรง ซึ่งหมายถึง ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีผลต่อการเลือกนวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. การอภิปรายผล

อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

7.1 นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 50 นวัตกรรมทั้งนี้ อาจกล่าวได้ว่า นวัตกรรมทุกนวัตกรรมมีความเป็นไปได้ทุกบริบทของสถานศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ ทำ

ให้นักวิชาการและนักทฤษฎีและนักวิจัยทางการศึกษาหลายท่านศึกษา ทดลองใช้ มีความคิดเห็นตรงกันว่า นวัตกรรมทั้ง 50 นวัตกรรมเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการได้ตามขอบข่ายงานวิชาการนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา [5] กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เป็นนวัตกรรมที่มีตัวกระบวนการดำเนินงานที่เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วม เช่น นวัตกรรมแบบมีส่วนร่วม นวัตกรรมแบบเครือข่าย แบบผสมผสาน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่เหมาะสมที่สุดในการนำไป ใช้กับสถานศึกษาทุกบริบท

7.2 นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มี 12 นวัตกรรมทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่า 1 นวัตกรรมสามารถใช้ได้หลายงาน เช่น นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถนำไปบริหารงานวิชาการได้มากกว่า 1 ด้านคือใช้ในด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ในด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น, ด้านการวางแผนงานวิชาการ, ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา, ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ อาจเป็นเพราะในกระบวนการดำเนินการของนวัตกรรมไปสอดคล้องกับตัวเนื้อหาวิชาการและเหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละขนาด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตรงกับความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาเอง ส่วนมากนวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกใช้นั้นเป็นแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายเน้นการกระจายอำนาจในการดำเนินการ สามารถติดตาม ตรวจสอบได้และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นโยบาย ตรงจุดเน้น สอดคล้องกับการประเมินภายนอก ของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังพบว่า ตรงกับงานวิจัยของจรรุวรรณ [6] ที่พบว่า นวัตกรรมการบริหารโรงเรียน ประถม ศึกษาขนาดเล็กด้านงานวิชาการ 12 งานนั้น พบ นวัตกรรมที่ถูกเลือกใช้มากที่สุด คือ นวัตกรรมการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดตามนโยบาย และเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพโรงเรียน ตามหน่วยงานของต้นสังกัด สอดคล้องกับผลงานด้านวิชาการของ เฉลียว [7] คือ นวัตกรรม Tip Co ซึ่งได้พัฒนานวัตกรรมที่มีอยู่สู่นวัตกรรมใหม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของ

ตนเอง เน้นสอดคล้องกับนโยบายจากต้นสังกัด เน้นแบบมีส่วนร่วม ทำงานเป็นทีม ใช้เทคโนโลยีมีส่วนร่วม ประเมินผลได้จริง จนทำให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา และได้รับรางวัลนวัตกรรมการบริหารเยี่ยมอันดับ 1 จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แสดงให้เห็นว่าทุกนวัตกรรมที่ผู้บริหารเลือกใช้นั้น คำนึงถึงบริบทของสถานศึกษา คำนึงนโยบายจากต้นสังกัด และประสบการณ์คุณวุฒิ วิทยุของแต่ตัวผู้บริหารเองในการเลือกใช้ นวัตกรรมนอกจากนี้ยัง พบว่า งานวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้สังคมเครือข่ายเฟสบุ๊คของ พงศ์ธัช [8] ทำให้ผู้เรียนมีการการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ให้คำปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด การติดต่อสื่อสารกัน ในกลุ่มสมาชิกรวมถึงการแชร์หรือแบ่งปันข่าวสารต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นอย่างดี สมาชิกได้รับประโยชน์ต่าง ๆ ประสพผล สำเร็จในการจัดเรียนรู้ ซึ่งนับ เป็นนวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลต่อผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดและสามารถติดตามวัดผลประเมินผลได้อย่างเชิงประจักษ์ ดังนั้นสรุปได้ว่า นวัตกรรมจึงมีความสำคัญในการบริหาร งานวิชาการในสถานศึกษา

8. ข้อเสนอแนะการวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

8.1.1 หน่วยงานต้นสังกัดที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนา ควรนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษารายละเอียดนวัตกรรมที่ถูกเลือกตามขอบข่ายงานวิชาการ และตามคุณลักษณะของสถานศึกษา พิจารณาตัดสินใจเลือกใช้นวัตกรรมในการบริหารงานวิชาการให้เหมาะกับงาน บริบทและสอดคล้องกับนโยบายจากต้นสังกัด จะทำให้สถานศึกษาได้รับการปรับปรุง พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริงอย่างต่อเนื่อง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการวิจัย ศึกษาว่านวัตกรรมใดที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานวิชาการมากที่สุด

8.2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อตอบโจทย์นวัตกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหลืออีก 38 นวัตกรรม และที่ถูกเลือกเป็นอันดับสุดท้ายว่า

เพราะเหตุใดนวัตกรรมจึงไม่ถูกเลือกใช้และเพราะเหตุใดจึงถูกเลือกเป็นอันดับสุดท้าย

8.2.3 ควรทำวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมที่เหมาะสมตามขนาดและตามภูมิภาค เพื่อทราบนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสม

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] Office of the National Education Commission. (2010). National Education Act B.E 2542 (2nd Edition) B.E 2545 and (3rd Edition) B.E 2553. Bangkok : Prikwan Graphic. (in Thai)
- [2] Ministry of Education. (2007). Ministerial Regulations, Regulation, Decentralization and Educational Management B.E 2550. Bangkok : Officer of Printing Mall. (in Thai)
- [3] Office of the Education Council. (2013). Comparing Thai Education Statistics Across the world B.E 2556. Bangkok : Prikwan Graphic. (in Thai)
- [4] Nipa Sripairot. (1990). Nonparametric statistics. 2nd Edition. Bangkok : Odian Stor Publisher. (in Thai)
- [5] Office of the Education Council. (2014). Research and Development report: An Effective Administration Model for the Basic Education. Bangkok : Prikwan Graphic. (in Thai)
- [6] Charuwan Naton. (2013). "Educational administration innovation for the small primary school." Academic journal of Faculty of Humanities and Social Science, Phranakhon Rajabhat University. Vol. 6 No.3 : 2-18. (in Thai)
- [7] Chalio Yachan. (2013). [online] TipCo Management Model. [Cited July 17, 2014]. Available from <http://www.tipcomodel.blogspot.com> (in Thai)

- [8] Phongthanat Sae - Joo. (2017). "The Development of Collaborative Learning Management via Social Network: Facebook." Technical Education Journal King Mongkut's University of Technology North Bangkok. Vol. 8 No.1 : 106-114. (in Thai)